

Dnevi evropske kulturne dediščine, Teden kulturne dediščine ter tema Dediščina kulturnih poti, mreženja in povezav

Nataša Gorenc in Milena Antonić, ZVKDS
Tomaž Majcen, STIK Laško

Kulturni bazar, 20. marec 2024, Cankarjev dom, Ljubljana

Kulturni
bazar
2024

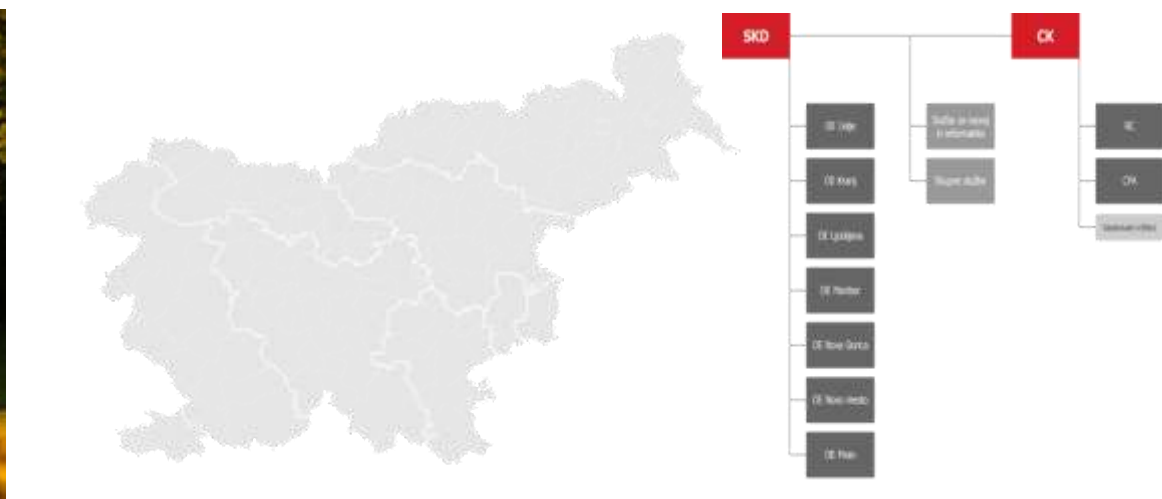

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

ZAVOD
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ŠOLSTVO

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE

Doslednost in prilagodljivost upoštevanja skupnih načel sta skupni projekt Sveta Evrope in Evropske unije privedli v četrto desetletje neprekinjene aktivnosti. Najprepoznavnejša akcija na področju kulture doseže 70 MIO Evropejcev. 48 sodelujočih držav, podpisnic Evropske kulturne konvencije, pri organizaciji *Dnevov* deluje po sprejetih smernicah:

- DEKD se prirejajo vsako leto jeseni (28. 9.-12. 10. 2024);
- odpirajo se vrata spomenikov, ki so sicer zaprta za širšo javnost;
- DEKD vključujejo obiske spomenikov, ki so sicer odprti za javnost pod pogojem, da gre za **dodatne dejavnosti**, kot so posebna vodstva, delavnice, koncerti, predstave, okrogle mize, simpoziji;
- **vstop na dogodke je brezplačen ali je vstopnina znatno znižana;**
- **dogodki so usmerjeni k družinam in spodbujajo udeležbo otrok in mladih;**
- vse države in lokalni organizatorji uporabljajo poimenovanje DEKD, logo DEKD in označijo prireditvena mesta z zastavo DEKD.

Celostna podoba DEKD 2012, tema: Izkušnja dediščine

TEDEN KULTURNE DEDIŠČINE

2012=**15** 2018=**170**

Nagovarjamo vzgojitelje in učitelje, naj kulturno in naravno dediščino poglobljeno **obravnavajo** v učnem procesu. Pri tem naj bodo **ustvarjalni**, naj popeljejo otroke **izven učilnic** in naj se povezujejo z dediščinsko stroko pri skupnih projektih.

Drugo področje naših aktivnosti pa je **spodbujanje** muzejev, galerij, arhivov, knjižnic in tudi društev, da pripravijo **posebne programe** za te ciljne skupine.

Celostna podoba DEKD in TKD 2014, tema: Dediščina gre v šole

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE in TEDEN KULTURNE DEDIŠČINE

Cilji, ki jih poleg skupnih evropskih uresničujemo v naši praksi:

- spodbujamo sodelovanje laične in strokovne javnosti pri prepoznavanju, promociji in izjemoma tudi pri obnovah kulturne dediščine;
- uporabljamo celovit pristop tako z vidika dediščine kot nedeljivega pojma kot tudi iz vidika delovanja človeka, ki za obravnavo dediščine razvija svojo ustvarjalnost na več področjih;
- težimo k povezovanju slovenskega kulturnega prostora onkraj meja Slovenije;
- vključujemo etnične skupnosti, ki živijo na območju Slovenije;
- z medinstitucionalnim in medresorskim povezovanjem skušamo zapolnjevati vrzeli, ki jih med nas postavljajo okvirji institucionalnega delovanja.

*Celostna podoba DEKD in TKD 2020,
[tema: Spoznaj? Varuj! Ohrani.](#)*

NAČELA

Vključevanje namesto izključevanja.

Iskanje sinergij namesto tekmovanja.

Vzpostavljanje dobrega odnosa.

Pravočasne priprave.

Ne obupamo zlahka!

*Celostna podoba DEKD in TKD 2019,
tema: [Dediščina#umetnost#razvedrilo](#)*

33 LET = 33 TEM = 33 ZGODB

- 1991 Dnevi odprtih vrat gradu Brdo pri Kranju
- 1992 Po poteh baročnih spomenikov v Sloveniji
- 1993 Po poteh rimskih vojakov v Sloveniji
- 1994 Po poteh ljudskega stavbarstva
- 1995 Zgodovinski parki in vrtovi
- 1996 Kulturna dediščina meniških redov
- 1997 Secesijska arhitektura v Sloveniji
- 1998 Srednjeveška mesta
- 1999 Kulturne poti
- 2000 Kulturne poti
- 2001 Arhitektura 20. stoletja
- 2002 Industrijska dediščina
- 2003 Arheologija
- 2004 Restavratorstvo in druga znanja
ter mojstrstva povezana z njim
- 2005 Nesnovna kulturna dediščina
- 2006 Gradovi, utrdbe in mestna obzidja

Praznovanja

25 let

Dnevi evropske kulturne dediščine

26. 9. - 3. 10. 2015

Teden kulturne dediščine

www.zvkds.si/dekd

*Celostna podoba DEKD in TKD 2015,
tema: Praznovanja*

33 LET = 33 TEM = 33 ZGODB

- 2007 Arhitekt Jože Plečnik
- 2008 Primož Trubar in njegov čas
- 2009 Dediščina, inovativnost in ustvarjalnost
- 2010 Kulturna dediščina in pomanjkanje
- 2011 Dediščinske skupnosti in prostovoljstvo
- 2012 Izkušnja dediščine
- 2013 Sto let v dobro dediščine
- 2014 Dediščina gre v šole
- 2015 Praznovanja
- 2016 Dediščina okoli nas
- 2017 Voda - od mita do arhitekture
- 2018 Naša dediščina: kjer preteklost sreča prihodnost
- 2019 Dediščina#Umetnost#Razvedrilo
- 2020 Spoznaj? Varuj! Ohrani.
- 2021 Dober tek!
- 2022 (Vz)trajnostna dediščina
- 2023 Redka in dragocena znanja, spretnosti in poklici

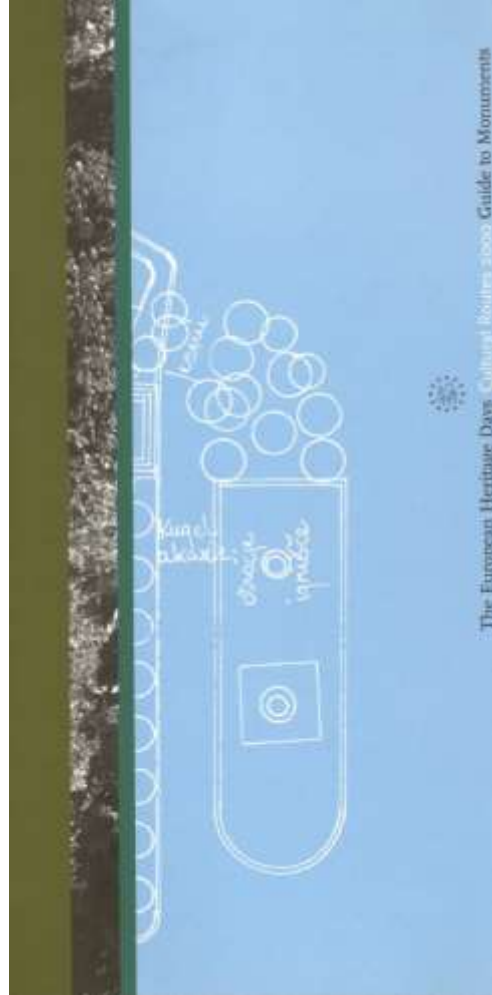
Celostna podoba DEKD in TKD 2017, tema: Voda - od mita do arhitekture

Celostna podoba DEKD in TKD 2018, tema: Naša dediščina: kjer preteklost sreča prihodnost

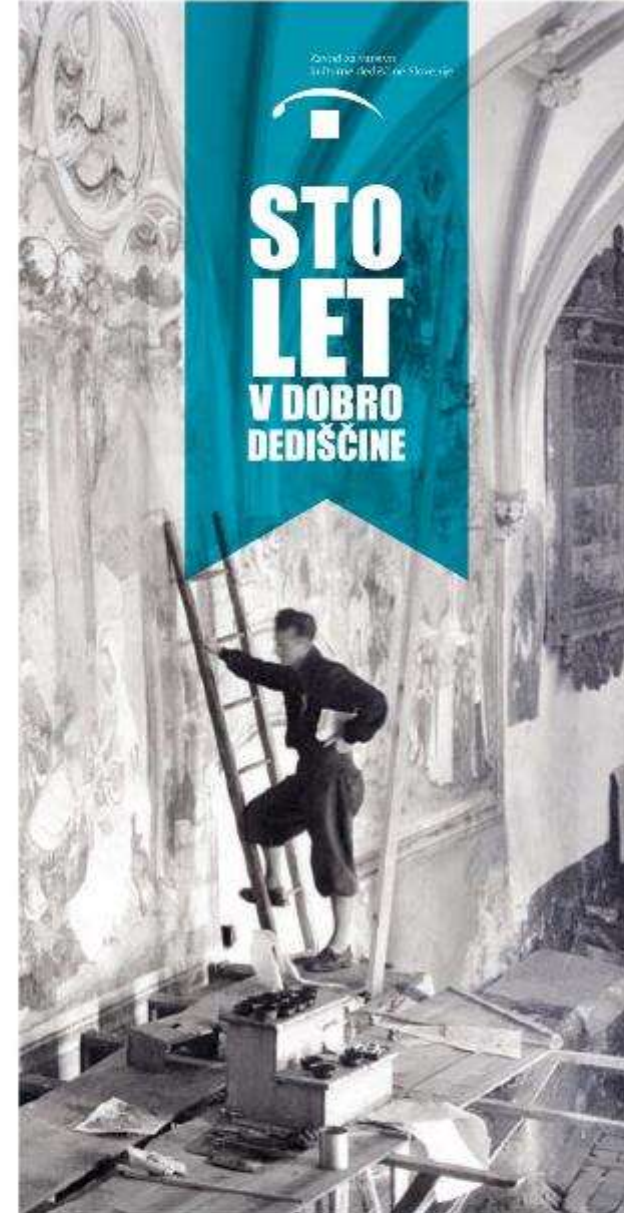
The European Heritage Days Cultural Routes 1999: Guide to Monuments

The European Heritage Days Cultural Routes 2000: Guide to Monuments

20th Century Architecture: From Modernist to Contemporary: Guide to Architecture

STO
LET
V DOBRO
DEDIŠČINE

Naslovnica zadnje knjige iz zbirke Dnevi evropske kulturne dediščine.

V petindvajsetih letih je izšlo že osemnajst knjig, ki predstavljajo izbrane teme Dnevov evropske kulturne dediščine.

[Zbirka DEKD – 18 naslovov na spletu](#)

Program dela:

1. oktober-december: izbor teme, oblikovanje koncepta, oblikovanje celostne podobe, razpis MRED, okrožnica šolam in vrtcem, vabilo k sodelovanju

2. januar-marec: regionalna srečanja, KB, izbor MRED, izdaja potrdil, zasedanje SE

3. april-avgust: urejanje spletnega programa; materiali: brošure, plakati, zloženke, vabila,

4. september: tisk in distribucija materialov, obveščanje medijev, otvoritveni dan: Beltinci

5. november: objava utrinkov, vrednotenje, zaključno srečanje, razglasitev teme, nagrade MRED

26. DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE
4. TEDEN KULTURNE DEDIŠČINE
30. 9.–7. 10. 2016

VRTCEM IN ŠOLAM

VABILO K SODELOVANJU

pri nacionalnem medresorskem projektu
TEDEN KULTURNE DEDIŠČINE
www.zvkds.si/dekd

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS) vas skupaj z Ministrstvom za kulturo (MK), Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ), Zavodom RS za šolstvo (ZRŠŠ), Slovensko nacionalno komisijo za UNESCO (SNKU) in Skupnostjo vrtcev Slovenije (SVS) vabi k sodelovanju pri nacionalnem medresorskem projektu **Teden kulturne dediščine** (TKD), da z vsakodnevnimi dejavnostmi v vrtcih in šolah med letom ter še posebej v času med 30. septembrom in 7. oktobrom 2016 poglobljeno obravnavate področje kulturne in naravne dediščine. Aktivnosti s tega področja lahko povežete z dejavnostmi v okviru kurikula za vrtce, v šolah pa lahko kulturno dediščino vključite v vsebine, ki jih obravnavate pri pouku, v sklopu kulturnih, naravoslovnih in tehničnih dnevov ter drugih projektnih dejavnostih. Predlagamo, da pri tem sodelujete s kulturnimi ustanovami, nevladnimi organizacijami in samostojnimi ustvarjalci na področju kulture ter poudarite metodo odprtega učnega okolja (spoznavanje dediščine *in situ*), spodbujanje ustvarjalnosti in medgeneracijsko povezovanje. Teden kulturne dediščine je del vseevropske prireditve Dnevi evropske kulturne dediščine (DEKD). Vabimo vas k aktivnemu sodelovanju na temo **DEDIŠČINA OKOLI NAS**. Če se odločite za pripravo programa/dejavnosti, lahko to predstavite tudi staršem ali širši javnosti.

Rok za prijavo dogodkov in dejavnosti je 22. april 2016. Prijavite se lahko na spletnem mestu <http://www.zvkds.si/si/dekd/prijava-prireditve>. Za več informacij se obrnite na naslov: milena.antonici@zvkd.si; tel.: 02 228 48 59 ali 041 365 984.

REGIONALNA SREČANJA

V februarju in marcu pripravljamo dvanajst **brezplačnih regionalnih srečanj** po vsej Sloveniji in v zamejstvu. Vsi izobraževalni programi bodo potekali med 13. in 16. uro. V okviru srečanj bomo predstavili praktične primere, kako dediščino približati vsem starostnim skupinam, od predšolskih otrok, osnovnošolcev in srednješolcev ter radovednih odraslih do šolajočih se upokojevcov. Predstavili bomo DEKD, TKD, letošnjo temo **DEDIŠČINA OKOLI NAS** in vključevanje te teme v kurikule vzgojno-izobraževalnih zavodov. Pokazali pa bomo tudi primere dobrih praks iz preteklih let in nekaj vsebin, ki jih ponuja lokalna dediščina.

Termini regionalnih srečanj:

- 10. februar – Pivka: Park vojaške zgodovine, Kolodvorska cesta 51,
- 16. februar – Mežica: Podzemlje Pece, Glančnik 8,
- 18. februar – Murska Sobota: Pokrajinska in študijska knjižnica, Zvezna ulica 10,
- 24. februar – Trst: Državni licej s slovenskim učnim jezikom A. M. Slomšek, Ulica Caravaggio 4,
- 25. februar – Litija: Kulturni center Litija, Trg na Stavbah 8 a,
- 1. marec – Matavun: Park Škocjanske jame, Promocijsko kongresni center Pr Nanetovih, Matavun 8,
- 3. marec – Rogatec: Grajska pristava Dvorca Strmol, Pot k ribniku 4,
- 8. marec – Velenje: Muzej Velenje, Ljubljanska cesta 54,
- 10. marec – Nova Gorica: Goriški muzej Kromberk – Nova Gorica, Grajska cesta 1,
- 15. marec – Stara Fužina: Center TNP Bohinj, Stara Fužina 37–38,
- 17. marec – Kočevje: Pokrajinski muzej Kočevje, Prešernova ulica 11,
- 24. marec – Žalec: Medobčinska splošna knjižnica Žalec, Aškerčeva ulica 9 a.

Obvezna prijava na regionalna srečanja je na spletni strani:

<http://zvkd.si/si/dekd/regionalna-srecanja-dekd-tkd>, kjer najdete tudi podroben program srečanj. Za več informacij se obrnite na naslov: milena.antonici@zvkd.si; tel.: 02 228 48 59 ali 041 365 984.

KULTURNA DEDIŠČINA NA KULTURNEM BAZARJU 2016

Vabimo vas tudi na predstavitev teme v okviru Kulturnega bazarja, ki bo 31. marca 2016 ob 9. uri v Cankarjevem domu v dvorani M 3,4 ter na razstavnem prostoru področja kulturne dediščine v prvem predverju Cankarjevega doma od 9.00 do 18.00 ure. Več informacij najdete na www.kulturni.bazar.si.

PROGRAM BREZPLAČNIH KULTURNIH DOGODKOV

Že sedaj vas vabimo k vključitvi dogodkov v šolski koledar 2016/17 in k obisku brezplačnih kulturnih dogodkov, ki jih pripravljamo skupaj z muzeji, galerijami, knjižnicami, območnimi izpostavami Javnega sklada za kulturne dejavnosti, nevladnimi organizacijami in zavzetimi posamezniki.

Program brezplačnih kulturnih dogodkov, ki se bodo po vsej Sloveniji zvrstili v tednu med 30. septembrom in 7. oktobrom 2016, bo **6. junija 2016** objavljen v spletnem napovedniku na <http://zvkd.si/si/dekd/o-dekd> pod geslom Teden kulturne dediščine.

Uporabniško ime *

Presledki so dovoljeni; razen pike (.), vezaja (-) ali podčrtaja (_), ločila niso dovoljena.

Elektronski naslov *

Veljaven e-naslov. Sistem bo vso e-pošto pošiljal na ta naslov. E-naslov ni javno objavljen in bo uporabljen le ob ponastavitvi gesla, e-novicah in obveščanju.

Ime in priimek *

Organizacija (ime in naslov) *

Občina *

Telefon *

CAPTCHA

d 4 e A G

Prepišite zgornjo kombinacijo črk in števil v spodnji obrazec *

Rok za oddajo prijav na <https://www.zvkds.si/sl/dekd/prijava-prireditve> je **26. april 2024.**

Prijava naj bo čim bolj popolna.

Prijava dogodka, prireditve, dejavnosti ali projekta

Dogodek v sklopu *

- Dnevi evropske kulturne dediščine in Teden kulturne dediščine 28. september-12. oktober 2024
- Ta veseli dan kulture: 3. december 2024

Vnesite datum dogodka *

Datum

Format: 21.03.2024
Format: dd.mm leto, primer: 19.4.2016

Vnesite datum konca dogodka *

Datum

Format: 21.03.2024
Format: dd.mm leto, primer: 19.4.2016
V primeru, da prireditev traja en dan, ponovno napišite datum prireditve.

* Vnesite uro dogodka

Primer: 09:00 ali 09:00-12:00. V primeru, da je predvidenih več ponovitev v enem ali več dnevih, to napišite v opisu dogodka.

Odpiralni čas

primer: 09:00 ali 09:00, 12:00 ali 09:00-17:00 V primeru, da je predvidenih več ponovitev delavnic, vodstev ali drugih dejavnosti v enem dnevu, to napišite v opisu dogodka.

Izberite regijo *

- Izberite -

Dogodki bodo objavljeni do konca meseca junija

ZVKOS

NAŠE DELO

NASVETI ZA LASTNIKE

PROJEKTI

NOVICE

E-KNJŽNICA

BLOG

KONTAKT

Večje skupine obiskovalcev prosimo, da o udeležbi na dogodku obvestijo organizatorja, kjer dobijo tudi podrobnejše informacije.

Starostne skupine - Izberite -	Vnesite datum dogodka <input type="text"/>	Nesovna dediščina - Izberite -	Snovna dediščina - Izberite -
Kategorije - Izberite -	Izberite regijo - Izberite -	Iščite po naslovu <input type="text"/>	Leto -Leto -
<input type="button" value="IŠČI"/>			

Delavnica Spoznavanje kulturne dediščine, Cerkev sv. Helene na Gradišču pri Divači

Delavnico pripravlja Zavod za varstvo kulturne dediščine v sodelovanju s Parkom Škocjanske jame in OŠ Divača. Udeležijo se je učenci 7. razredov OŠ Divača. V sklopu delavnice otroci spoznavajo lokalno kulturno dediščino na primeru Gradišča pri Divači in cerkve sv. Helene. Predstavijo se jim srednjeveške poslikave z vsebinskega in tehnološkega vidika, zgodovina cerkve, osnove arhitekture, poklica restavratorja in konservatorja ter pomen poznavanja in ohranjanja kulturne dediščine.

SLAVNOSTNO ODPRTJE DNEVNOV EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE IN TEDNA KULTURNE DEDIŠČINE 2022

V petek, 23. septembra, ob 11. uri se začnejo 32. Dnevi evropske kulturne dediščine (DEKD) in 10. Teden kulturne dediščine (TKD) v Sloveniji. Med 24. septembrom in 10. oktobrom 2022 se bo na temo (Vz)trajnostna dediščina zvrstilo več kot 350 dogodkov v 150 krajih širom Slovenije in v zamejstvu. Osrednji dogodek slovesnosti 23. septembra v Narodnem muzeju Slovenije bo odprtje razstave *Vaš Plečnik* +

Zaključno srečanje DEKD in TKD 2022 ter zaključni dogodek Erasmus+ projekta INSITES

Zaključno srečanju 32. Dnevorov evropske kulturne dediščine in 10. Tedna kulturne dediščine ter zaključni dogodek Erasmus plus projekta INSITES je 23.

27.11.2022

OBNOVA POLKEN MARIBORSKEGA GRADU (POKRAJINSKI MUZEJ MARIBOR)

Dijaki so sodelovali pri brušenju in obnovi dotrajanih lesenih polken mariborskega gradu Pokrajinskega muzeja Maribor.

14.11.2022

Razstava "Sledi moje knjižnice"

V Vitrinah ustvarjalnosti Mestne knjižnice Izola si si obiskovalci ogledali razstavo z naslovom »SLEDI MOJE KNJIŽNICE«.

»S hmeljkotom po hmeljski poti«

»S hmeljkotom po hmeljski poti« V petek, 30. septembra 2022 je bila v Vrtcih občine Žalec, v enoti Žalec L, zaključna prireditev v okviru sodelovanja projekta 32

Razstava "Izola in morje"

Na stenah ustvarjalnosti Mestne knjižnice Izola so obiskovalci občudovali razstavo slikarskih platen z naslovom »IZOLA IN MORJE«, ki jo je pripravil izoleki umetnik, modelar in

Ovrednotenje Dnevov evropske kulturne dediščine (DEKD) in Tedna kulturne dediščine (TKD) 2022: (VZ)TRAJNOSTNA DEDIŠČINA

OBRAZEC ZA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNE ZAVODE

V primeru, da ste organizirali več dogodkov, navedite za katere dogodke izpolnjujete obrazec, sicer vas lepo prosim, da izpolnete za vsak dogodek nov obrazec.

VAŠ ELEKTRONSKI NASLOV:

Odstavek

Besedilo vprašanja z dolgim odgovorom

Obvezno

Ljubljana, oktober 2021

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, koordinator vseevropskega projekta
Dnevi evropske kulturne dediščine za Slovenijo in nacionalnega projekta
Teden kulturne dediščine, izdaja potrdilo o sodelovanju.

Ime in Priimek

Enota vrtec Sonček Semič

je sodeloval/a pri

Dnevi evropske kulturne dediščine in Tednu kulturne dediščine 2021:
Dober tek!

Izvajal/a je enoletno delo z otroci, skladno z b.) 4. alinejo 17. člena, Pravilnika o
napredovanju zaposlenih v vzgoji in izobraževanju v nazive (Ur. l. RS, št. 54/02,
123/08, 44/09, 18/10 in 113/20).

Jernej Hudolin
generálni direktor ZVKDS

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE
THE EUROPEAN HERITAGE DAYS

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
Institute for the Protection of Cultural Heritage of Slovenia

Ljubljana, oktober 2021

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, koordinator vseevropskega projekta
Dnevi evropske kulturne dediščine za Slovenijo in nacionalnega projekta
Teden kulturne dediščine, izdaja potrdilo o sodelovanju.

Ime in Priimek ali Organizacija ali oboje

je sodeloval/a pri

Dnevi evropske kulturne dediščine in
Tednu kulturne dediščine 2021:
Dober tek!

z izvedbo dogodka

Dnevi odprtih vrat, predavanji z naslovom Judovska kuhinja v Stari zavezi in
vsakdanjku in Judovska praznična miza: ob šabatu in drugih praznikih).

Jernej Hudolin
generálni direktor ZVKDS

DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE
THE EUROPEAN HERITAGE DAYS

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
Institute for the Protection of Cultural Heritage of Slovenia

29. DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE in 7. TEDEN KULTURNE DEDIŠČINE
28. september-12. oktober 2019

Kulturna dediščina je nenadomestljiva vrednota. Skrb za njeno ohranjanje in varovanje je skrb vseh nas. S svojimi dejanji ste dokazali, da nam jo pomagata ohranjati. Zato podeljujemo

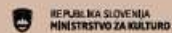
Priznanje

Prometni šoli Maribor

za uspešno sodelovanje v okviru
Dnevoev evropske kulturne dediščine in Tedna kulturne dediščine.

Janez Kromar
v. d. generalnega direktorja
Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije

mag. Zoran Poznič
minister za kulturo

30. DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE in 8. TEDEN KULTURNE DEDIŠČINE
26. september-10. oktober 2020

Kulturna dediščina je nenadomestljiva vrednota. Skrb za njeno ohranjanje in varovanje je skrb vseh nas. S svojimi dejanji ste dokazali, da nam jo pomagata ohranjati. Zato podeljujemo

Priznanje

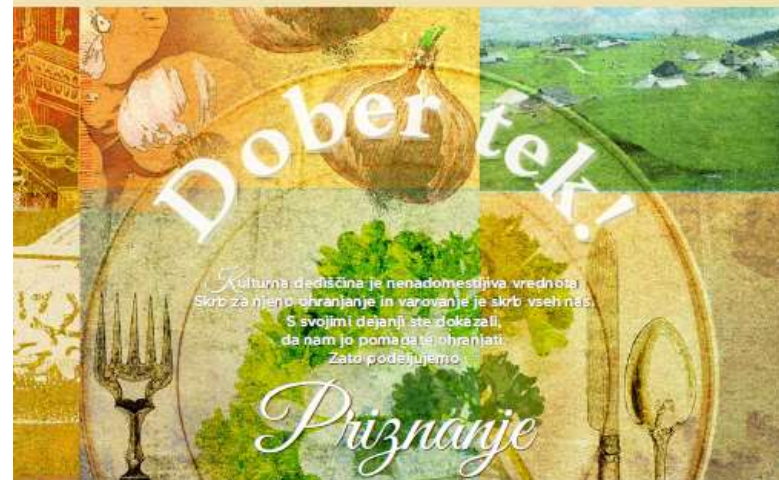
Zvezi Slovencev na Madžarskem

za uspešno sodelovanje v okviru
Dnevoev evropske kulturne dediščine in Tedna kulturne dediščine.

Jernej Hudolin
generalni direktor
Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije

31. DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE in 9. TEDEN KULTURNE DEDIŠČINE
25. september-9. oktober 2021

Območni Obrtno-Podjetniški zbornici Ajdovščina

za uspešno sodelovanje v okviru
Dnevoev evropske kulturne dediščine
in Tedna kulturne dediščine.

Jernej Hudolin
generalni direktor
Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije

DEKD in TKD 2023 V ŠTEVILKAH

107 poročil vzgojno-izobraževalnih zavodov

80 poročil muzejev, javnih zavodov, knjižnic, društev, ...

187 poročil = 39 %

**23.000 otrok in mladih
1.500 mentorjev
50.000 obiskovalcev**

Zavod za varstvo
kulture dediščine Slovenije

**REDKA IN
DRAGOCENA
ZNANJA,
SPRETNOSTI IN
POKLICI**

DEKD in TKD 2023 V ŠTEVILKAH

490 dogodkov v 175 krajih v Sloveniji in v Italiji (3)

491 organizacij

53 vrtcev
85 osnovnih šol
17 srednjih, poklicnih šol in gimnazij
4 fakultete
2 varstveno delovna centra
24 knjižnic
43 muzejev, galerij, arhivov
74 zavodov
95 društev

9 turističnih organizacij
12 občin
5 krajevnih skupnosti
5 župnij
63 drugih organizacij

23.000 otrok in mladih
1.500 mentorjev
50.000 obiskovalcev

Zavod za varstvo
kulture dediščine Slovenije

REDKA IN
DRAGOCENA
ZNANJA,
SPRETNOSTI IN
POKLICI

Dnevi evropske kulturne dediščine

Novice

Zavod za varstvo
kulturne dediščine Slovenije

RARE AND PRECIOUS KNOWLEDGE, SKILLS AND PROFESSIONS

33RD EUROPEAN
HERITAGE DAYS AND 11TH
CULTURAL HERITAGE
WEEK
23. 9.-7. 10. 2023

Nataša Gorenc and Milena Antonić
Institute for the Protection of Cultural Heritage of Slovenia
EHD Assembly, 28-29 November 2023, CoE Palais

European Heritage Days Stories

The Call for European Heritage Days Stories intends to identify the European Dimension of heritage sites and heritage work undertaken by the communities in Europe. It refers to past or existing stories that communities would like to share and potentially develop into a project to further contribute to their communities. The Call for European Stories was launched as an activity of the European Year of Cultural Heritage 2018, the successes of which it now aims to build on, and supporting the European Framework for Action on Cultural Heritage, adopted in December 2018 to secure the long term impact of the European Year of Cultural Heritage. In the framework of the joint vision of shared European values, the Call is also open to the EU Prize for Cultural Heritage/Europa Nostra Award winners and the European Heritage Label sites.

[Share your story](#)

[Terms and Conditions](#)

10 projektov
10.000€
razpis:
24. januar-
15. marec 2024

junija 2024: razglasitev zmagovalcev
junija 2024-marca 2025: izvajanje projektov

www.europeanheritagedays.com/Story

Recently awarded Stories

[More awarded stories](#) →

A walk through the Valencia of the humanist Luis Vives

📍 Spain

Tangible Intangible

Writings of Memory

📍 Slovenia

Intangible Digital

Strawberry fields in Jūrmala

📍 Latvia

Intangible

Craftsmen community in the medieval town of Škofja Loka

📍 Slovenia

Tangible Intangible

Zgodbe Dnevov evropske kulturne dediščine/ European Heritage Days Stories:

Pobude

nov razpis januarja (10 x 10.000€)

2018: Moja Ljubljana: Ljubljana, reka, ki povezuje

2019: Idrija 2020: Kako mladi nadgrajujejo kulturno dediščino

2020: Muzej za Idrijsko in Cerkljansko, Bolnišnica Franja:
Bolnišnica Franja, skriti dragulj Evrope

2022: Rokodelski center DUO Škofja Loka: Rokodelska
skupnost v srednjeveški Škofji Loki ----- Zavod Dobra pot:
Zapisi spominov ----- Hiša, društvo za ljudi in prostore:
Festival sprehodov

Evropsko tekmovanje ***Mladi raziskovalci evropske dediščine*** poteka pod okriljem Sveta Evrope in Evropske komisije ter je namenjeno skupinam otrok ali posameznikom. Osnovni namen natečaja je spodbujanje mladih k ustvarjalnemu raziskovanju, odkrivanju, spoznavanju in razumevanju kulturne dediščine v lokalnem in širšem evropskem prostoru.

Sodelujejo lahko otroci in mladostniki **med 6. in 10. ali 11. in 17. letom**. Mentorji so ključni za uspešno izvedbo natečaja, otroke in mladostnike vodijo skozi celoten proces, vendar naj pri tem ne pozabijo, da je cilj prisluhniti razmišljanju in dožemanju mladih na temo dediščine. Načini sodelovanja so različni, snemajte, pišite, rišite, išcite ustvarjalne rešitve.

Naložite svoje izdelke na med **1. septembrom 2023 in 28. februarjem 2024** na [spletno stran EHD](https://www.europeanheritagedays.com/Young-European-Heritage-Makers):

<https://www.europeanheritagedays.com/Young-European-Heritage-Makers>

Zmagovalci bodo razglašeni maja 2024. Oglejte si [kratek filmček](https://www.youtube.com/watch?v=HY9Lj_fJ-Wc) - https://www.youtube.com/watch?v=HY9Lj_fJ-Wc

in se nam pridružite!

Vabljeni k sodelovanju!

2024: Heritage of Routs, Networks and Connections

Svet Evrope v ospredje postavlja Kulturne poti Sveta Evrope. Na povezavi so poti SE, ki potekajo po Sloveniji: <https://www.coe.int/en/web/cultural-routes/slovenia>

2025: Arcitectural Heritage

2026: Heritage in Danger, Dissapearing Heritage

2027: Hidden Heritage

2028: Heritage of the Future/ of Youth

Zavod za varstvo
kulturne dediščine Slovenije

DEDIŠČINA KULTURNIH POTI, MREŽENJA IN POVEZAV

34. DNEVI EVROPSKE
KULTURNE DEDIŠČINE IN
12. TEDEN KULTURNE
DEDIŠČINE

28. 9.-12. 10. 2024

V središču teme je misel, da nam lahko naša dediščina v snovni in nesnovni obliki veliko pove o tem, kako so bili narodi, skupnosti in države dolgo povezani in kako so še vedno povezani s skupnimi vrednotami, skupnimi praksami ter željo po ohranjanju in izmenjavi zgodb in z njimi povezane nepremične in premične dediščine, ki sestavljajo našo individualno in kolektivno zgodovino in identiteto.

Sledovi fizičnih poti, ki prečkajo pokrajine in meje, nas opominjajo na to, da so bili ljudje vedno v gibanju in da so ljudstva potovala v času miru in vojne, zaradi **kmetovanja, osvajanja ozemelj, trgovanja, izobraževanja, raziskovanja in romanja.**

Povezave, ki so pri tem nastale, pogosto temeljijo na naši prepleteni zgodovini: naša stavbna dediščina, muzejski predmeti, umetniška dela, knjižnice, tradicije in obrti pa spominjajo na **skupno preteklost**, ki se kaže v **medsebojnih kulturnih vplivih**. Poti, tako fizične kot tematske, ponujajo priložnosti za povezovanje dediščine in skupnosti.

Pomembna je ICOMOS-ova Listina o kulturnih poteh, 2008.

Listina o kulturnih poteh, ICOMOS, Quebec, Kanada, 2008

Definicija

Vsaka povezava, naj bo kopenska, vodna ali druga, ki je fizično razmejena in ki ima posebno dinamiko in zgodovinsko vlogo ter poseben in jasno opredeljen namen, mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- a) Nastati mora zaradi interaktivnega **pretoka ljudi** ter večdimenzionalnih, kontinuiranih in vzajemnih **izmenjav dobrin, idej, znanja in vrednot** med različnimi narodi, državami, regijami ali celinami v daljših časovnih obdobjih in vse to tudi odražati.
- b) Morala je torej spodbujati **medsebojno oplajanje vpletenih kultur** v prostoru in času, kar se odraža v njihovi **snovni in nesnovni dediščini**.
- c) Morala je biti del **dinamičnega sistema zgodovinskih odnosov in kulturnih objektov**, povezanih z njenim obstojem.

Listina o kulturnih poteh, ICOMOS, Quebec, Kanada, 2008

Ključni elementi kulturnih poti:

kontekst, vsebina, čezkulturni pomen celote, dinamični značaj in okolica

Kontekst: Kulturne poti so v naravnem in/ali kulturnem kontekstu, na katerega vplivajo in ki ga opredeljujejo in bogatijo z novimi razsežnostmi v interaktivnem procesu.

Vsebina: Kulturno pot morajo nujno podpirati snovni elementi, ki pričajo o njeni kulturni dediščini in fizično potrjujejo njen obstoj. Nesnovni elementi dajejo smisel in pomen različnim elementom, ki sestavljajo celoto.

1. Nepogrešljivi fizični element, ki določa obstoj kulturne poti, je **komunikacija sama** kot priča projekta, oblikovanega ali nastalega s človeškim delovanjem za doseganje določenih ciljev.

2. Drugi osnovni bistveni elementi so **objekti snovne dediščine**, povezani z namembnostjo zgodovinske poti (**postojanke, mitnice, skladišča, počivališča, prenočišča, bolnišnice, tržnice, pristanišča, obrambne utrdbe, mostovi, komunikacije in prometna sredstva, industrijski, rudarski ali drugi objekti, povezani z obrtjo in trgovino, ki odražajo tehnične, znanstvene in družbene dejavnosti in dosežke v različnih obdobjih; mestna središča, kulturne krajine, sveti kraji, svetišča** itd.), pa tudi **nesnovni elementi dediščine**, ki pričajo o procesu izmenjave in dialoga med narodi ob poti.

Metodologija: raziskovalno delo, financiranje, varstvo-ocena-zaščita in ohranjanje, trajnostna uporaba, upravljanje, sodelovanje javnosti, mednarodno sodelovanje

Zavod za varstvo
kulturne dediščine Slovenije

Listina o kulturnih poteh, ICOMOS, Quebec, Kanada, 2008

Posebni pokazatelji: Kot osnovne označevalce kategorije kulturnih poti je treba upoštevati naslednje: **strukturo poti in njenega fizičnega gradiva** in zgodovinske podatke o njeni posebni namembnosti; **vse fizične objekte**, povezane z namembnostjo in uporabo kulturne poti; **komunikacijske elemente** in **obstoj kulturnih pojavov skupnega izvora** ob poti (ali na njenih posameznih delih), kot so **prakse, tradicije, navade in skupne verske, obredne, jezikovne, praznične, kulinarične ali druge značilnosti; vzajemni vplivi v glasbi, književnosti, arhitekturi, likovni umetnosti, obrteh, znanstvenih dosežkih, tehničnih in tehnoloških veščinah in drugih snovnih in nesnovnih kulturnih dobrinah**, ki jih je mogoče polno razumeti v luči zgodovinske namembnosti kulturne poti.

Identifikacija, integriteta in avtentičnost

Metodologija: raziskovalno delo, financiranje, varstvo-ocena-zaščita in ohranjanje, trajnostna uporaba, upravljanje, sodelovanje javnosti, mednarodno sodelovanje

Listina o kulturnih poteh, ICOMOS, Quebec, Kanada, 2008

Tipi kulturnih poti

Kulturne poti lahko razdelimo glede na:

- * njihov ozemeljski obseg: na lokalne, državne, regionalne, celinske ali medcelinske.
- * njihov kulturni obseg: v zaokroženi kulturni regiji ali na različnih zemljepisnih območjih, ki so imeli ali še imajo skupen proces vzajemnih vplivov pri oblikovanju ali razvoju kulturnih vrednot.
- * njihov cilj ali namembnost: na družbene, gospodarske, politične ali kulturne. Te značilnosti lahko najdemo v večdimenzionalnem kontekstu.
- * njihovo življenjsko dobo: na tiste, ki niso več v uporabi in na tiste, ki se še vedno razvijajo pod vplivom družbenogospodarskih, političnih in kulturnih izmenjav.
- * njihovo strukturno konfiguracijo: na linearne, krožne, križne, žarkaste ali mrežne.
- * njihovo naravno okolje: na kopenske, vodne, mešane in druge.

Listina o kulturnih poteh, ICOMOS, Quebec, Kanada, 2008

Dogodki: od sprehoda do okrogle mize - od transportnih poti, do kulturnih vplivov

Poti so vseh oblik in velikosti – razmišljajte lokalno in/ali širše

Fizične poti, ki so povezale različne kulture skozi zgodovino

Pogoj: komunikacija – kar omogoča izmenjavo

Kaj in kakšna je bila povezava v preteklosti in kakšne so te danes?

V naši neposredni okolici ali/in širše

Načrtujte tematsko: karkoli pritegne vašo pozornost

Vključujte nepremično, premično in nesnovno kulturno dediščino

Zavod za varstvo
kulturne dediščine Slovenije

OBČINA

podpora
informer
koordinator

Škofja Loka, občina, od l. 2006

Koper, mestna občina, od l. 2015

Idrija, občina, CUDHg, od l. 2012

nepremična,
premična in
nesnovna kulturna
dediščina

ZGODBA

ZVKDS, muzeji,
galerije, arhivi,
knjižnice, ZRSVN,
krajinski parki

posamezniki,
društva,
šole

Študijski
krožki, ACS

Turizmu
pomaga
lastna glava

Konzorcij
rokodelskih
centrov
Slovenije

Šola
prenove

POVEZOVANJE
SODELOVANJE
SKUPNI CILJI
PRAVOČASNE PRIPRAVE
VZTRAJNOST

Znanost
mladim

Univerza
za tretje
življenjsko
obdobje

Nadgradnja
aktivnosti

Razpisi
lokalnih
skupnosti

Sledite nam na [FB profilu DEKD in TKD](#)

Ta vsebina na tvoji strani je vidna drugim

Zapri ogled kot

Dnevi evropske kulturne dediščine / European heritage Days in Slovenia

tis. všečki • sledilci: 1,2 tis.

📧 Pošlji sporočilo

👍 Všeč mi je

🔍 Išči

Objave

Vizitka

Mentions

Ocene

Sledilci

Fotografije

Več ▾

⋮

DEDIŠČINA KULTURNIH POTI, MREŽENJA IN POVEZAV

34. DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE IN 12. TEDEN KULTURNE DEDIŠČINE 28. 9.-12. 10. 2024

Zavod za varstvo
kulture dediščine Slovenije

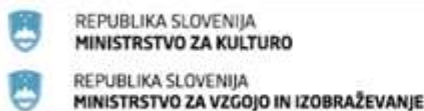

Hvala za vašo pozornost!

PRIDRUŽITE SE NAM!

www.zvkds.si/sl/dekd/dekd-tkd

www.facebook.com/dnevievropskekulturnedediscine/

Dnevi evropske kulturne dediščine in Teden kulturne dediščine

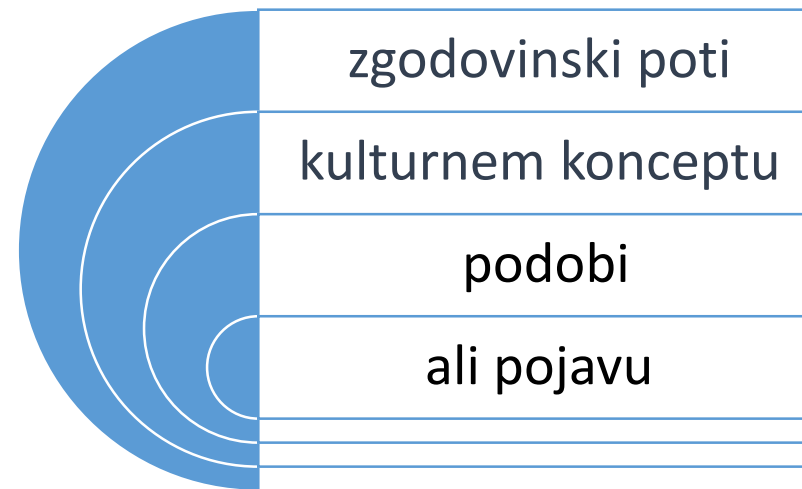
Pregled kulturnih poti in napotki za načrtovanje dogodkov

Milena Antonić, ZVKDS, OE Maribor

Kulturne poti Sveta Evrope

Svet Evrope opredeljuje kulturne poti kot projekt sodelovanja na področju kulturne, izobraževalne dediščine in turizma, katerega cilj je izdelava in promocija načrta poti ali sklopa poti, ki temelji na:

z razumevanjem ter spoštovanjem skupnih evropskih vrednot.

Kulturne poti so skupni programa Sveta Evrope, Evropske komisije in Evropske unije. Leta 2023 je bilo certificiranih 47 kulturnih poti.

<https://www.coe.int/en/web/cultural-routes>

*Santiago de Compostela, Jakobova romarska pot, certificirana 1987

Kulturne poti Sveta Evrope _Slovenija

- Feničanske poti, 2003
- Pot svetega Martina, 2005
- Poti oljčnega drevesa, 2005
- Pot Iter Vitis, 2009
- Pot evropskih pokopališč, 2010
- Mreža Réseau Art Nouveau – Po poteh nove umetnosti, 2014
- Rimski cesarji in Donavska vinska pot, 2015
- Pot impresionizma, 2018
- Poti reformacije, 2019
- Pot železne zaves, 2019
- Pot Cirila in Metoda, 2021
- Železnodobna donavska pot, 2021
- Pot pisateljic, 2022

<https://www.coe.int/en/web/cultural-routes>

Po poteh „nove umetnosti“

КНИЖИЦА О РАСТЛИНАХ • FLORA BOOK • LIBRO DELLA FLORA

PO POTEH »NOVE UMETNOSTI«/TOUR OF ART NOUVEAU/GIRO DELL'ART NOUVEAU

A. Mestna hranilnica, arhitekt Josip Vancar, Copovo 3, 1903-04 (foto: B. Mihelc). B. Grand Hotel Union, arhitekt Josip Vancar, Miklošičeva 1, 1903-05 (foto: N. Gorčič). C. Spodnja na prostoru Babovceve hiše, Tavčarjeva 11, 1903 (foto: N. Gorčič). D. 5 sončnicami prekrita vrata Regaljeve hiše, Tavčarjeva 15, 1904 (foto: B. Mihelc). E. Kmetiška posojilnica, arhitekt Carl Metzdorf Koch, Trbovska 8, 1906-07 (foto: N. Gorčič).

A. City Savings Bank, architect Josip Vancar, 1903-1904 (photo: B. Mihelc). B. Grand Hotel Union, architect Josip Vancar, 1903-1905 (foto: N. Gorčič). C. The facade of the Babovce House is decorated with sunflowers, 1903 (photo: N. Gorčič). D. 5 sunflowers cover the door of Regalje House, 1904 (photo: B. Mihelc). E. Agricultural Loan Bank, architect Carl Metzdorf Koch, 1906-07 (photo: N. Gorčič).

LJUBLJANA

ZLATI CVET
THE GOLDEN FLOWER
IL FIORE D'ORO

Helianthus annuus

Pročelja ljubljanskih poslopij v slogu »nove umetnosti« ali secesije krasijo izjemno lepi cvetlični motivi, ki pogosto upodabljajo sončnice. »Zlati indijanski cvet«, ki je doma v Novi Mehiki in Peru, so prinesli na Balkan konec 19. st. Cenili so ga zaradi njegove žive barve in pravilne oblike in ga Castilli kot simbol ponosa in moči. Čustva, ki jih je zbujala sončnica, najlepše ponazarja pesem enega najbolj izrazitih in nenavadnih slovenskih pesnikov Srečka Kosovelja (1904-26):

On the decorated facades of Art Nouveau architecture in Ljubljana are extraordinary floral motifs, particularly sunflowers. The sunflower, originating from the native inhabitants of New Mexico and Peru, was once called the Indian golden flower. It was brought to the Balkans at the end of the 19th century. The flower was popular for its vivid colours and uniform shape, as well as symbolising pride and strength. The emotions that the sunflower represented are summarised in this poem by Srečko Kosovel (1904-26), the strongest and strangest Slovenian poetical icon:

Le facciate degli edifici Art Nouveau di Ljubiana sono decorate da straordinari motivi floreali, spesso rappresentati girasoli. Originario del Nuovo Messico e del Perù, il "Fiore d'oro indiano" è stato portato dai Balcani alla fine del XIX secolo. Apprezzato per i suoi colori sgargianti e le forme regolari, è il simbolo della forza e della fierezza. I sentimenti ispirati dal girasole sono riassunti in questo poema di Srečko Kosovel (1904 - 1926), il più famoso e strano dei poeti sloveni:

OTROK S SONČNICO

Nesem sončnico na rami,
Zlat metulj je sedel nanjo,
Sončnica se je nagajala,
O, da ne bi se slomila!

Nesem sončnico na rami,
V raji so zlata, zlata zrna,
Sončnica se je nagajala,
O, da ne bi se slomila!

O, metulj kaperj je krila,
Sajpa je zvalovela,
Sončnica se je nagajala,
O, da ne bi se slomila!

A CHILD WITH A SUNFLOWER

I carry a sunflower over my shoulder,
A gold butterfly has lit upon it,
The sunflower has gaily tilted,
Lord I hope it hasn't wilted!

I carry a sunflower over my shoulder,
A sunflower full of gold seed,
The sunflower has gaily tilted,
Lord I hope it hasn't wilted!

Oh, the butterfly just spread its wings,
As soft breeze just ruffled the air,
The sunflower has gaily tilted,
Lord I hope it hasn't wilted!
(fr. Ana Jelenko)

IL BAMBINO AL GIRASOLE

prendo con me un girasole sulla spalla
una farfalla dorata si posa sulla sua cartella
il girasole si è chinato
purché non si sia rotto!

prendo con me un girasole sulla spalla
il grano d'oro, grano d'oro con il suo calice
il girasole si è chinato
purché non si sia rotto!

O, le farfalla con le loro ali spiegate
si alza una leggera brezza
il girasole si è chinato
purché non si sia rotto
(fr. Da Barbara Pogacnik)

LIBRO DELLE ATTIVITÀ ACTIVITY BOOK VODNIK ZA OTROKE

GIRO DELL'ART NOUVEAU/TOUR OF ART NOUVEAU/PO POTEH »NOVE UMETNOSTI«

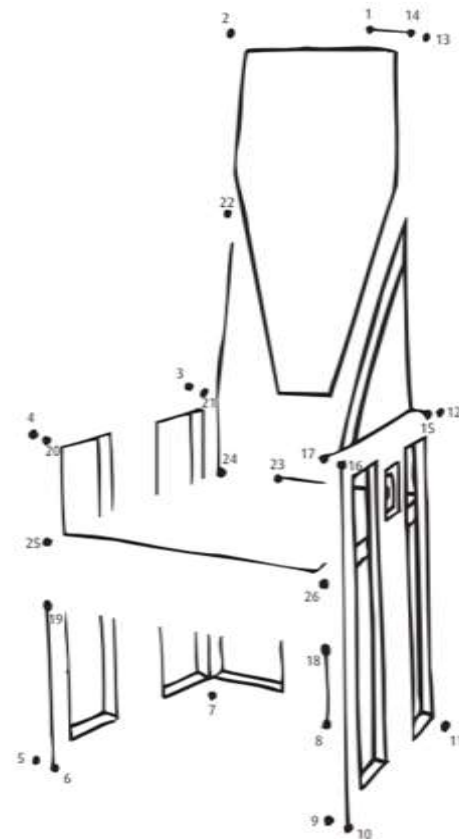
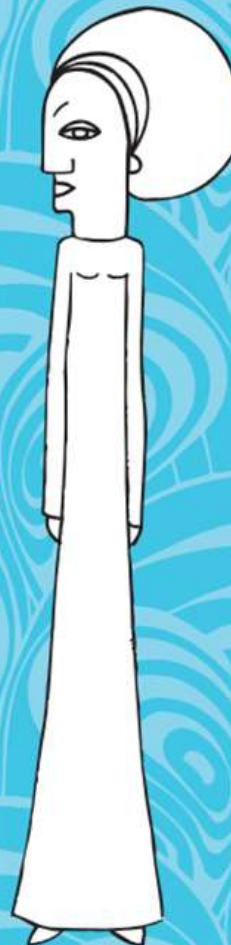
LJUBLJANA

- Jože Plečnik, Poltrona per il Dr. Jernej Demšar, 1903.
- Architect and designer Jože Plečnik, armchair for Dr. Jernej Demšar, 1903.
- Arhitekt Jože Plečnik; naslonjač za dr. Jerneja Demšarja, 1903.

A Lubiana, in Slovenia, l'architetto Jože Plečnik ha fatto un mobile per un dottore. Se tracciate una linea da punto a punto, seguendo i numeri, troverete il mobile nascosto.

In the city of Ljubljana in Slovenia an architect called Jože Plečnik made furniture for a doctor. If you draw a line from point to point, following the numbers, you will find the hidden piece of furniture.

V slovenski prestolnici Ljubljani je arhitekt Jože Plečnik oblikoval pohištvo za dr. Demšarja. Če boste povlekli črto od točke do točke, kakor so označene s številkami, boste odkrili skriti kos pohištva.

Kulturne poti Sveta Evrope - Pot pisateljic

Pot pisateljic, je posvečena književnicam s preloma 19. in 20. stoletja.

Iz Slovenije so v Pot pisateljic vključene:

Zofka Kveder (1878-1926)

Lili Novy (1885-1958)

Ljubka Šorli (1910-1993)

Pobudo in vodenje: Forum slovanskih kultur.

Pot pisateljic vključuje književnice iz Slovenije, Bolgarije, Črne gore, Poljske, Srbije in Rusije.

EMANCIPACIJA. ZOFKA KVEDER.
PRAGA.

Kaj je emancipacija? — Emancipacija je osloboditev in nje posledica: samostojnost. Osloboditev, tako v individualnem obziru t. j. duševno, kakor socialno, — materialno.

Pri nas Slovencih se smatrajo vse take težnje v obče — odveč, posebno se pri ženskem spolu. Razne naše učene glave trdijo, da pri nas, hvala Bogu, še ni nikake potrebe za tako gibanje, da teče vse socialno življenje v najlepšem miru in da zlasti ženskam ni prav nič potreba pečati se s takimi nevarnimi, tujimi, modernimi idejami. Naši duhoviti in neduhoviti doktorji spuščajo svoje šepave duševne iskre v svet, s katerimi svare vse poštene ljudi,

gospodu le hvaležne, da je bil tako galanten ter nas primerjal vsaj s srnami in košutami: kako lahko bi nam postavil na primer v zgled: ovce, gosi in oslice!... — Sicer pa so tudi te bolj emancipirane, kakor bi človek mislil: samostojne so do cela, in njihovi gospodje soprogi se ne pečajo dalje za njihove interne gospodarske razmere, privoščijo jim tako zelje — kakor najslabšo suhljad. Tako liberalni naši gospodje stvarstva, vsaj v obče, še dolgo ne bodo!

Toda k stvari! Povsod, kjer si hoče ženstvo pridobiti nekoliko terena v javnosti, zavrača se ga, češ: tu ni vaš prostor, nazaj v družino, v kuhinjo! Ženskam so dovoljeni le takozvani »ženski« poklici, t. j. od služkinje vseh vrst gorj do učiteljice, od perice pa do šivelje. Žal, da so ti

Rešitev

Lili Novy

Že dolgo se moj duh več prost ne ziblje
v sinjinah jasnih, kakor lahni ptič.
Jetnik je zdaj, ki ude trudno giblje,
ubog cigan, ki žene ga birič.

Hudo mi je, nogo teži veriga,
tesno tišči železo mi roko.
Moj dan se že do smrti ranjen dviga,
moj prostor je temán, srcé bolnó.

O plahi mesec zimske pokrajine,
ti sladko sonce, vse pomladi vir,
oblak preteč, ki blisk iz njega šine,
jesenski veter, blaženi nemir,

kaj niste vi mogočni mi sodrugi?
Zakličite! Vam še zaupa duh!
Rešite ga, ki skoraj gine v tugi!
Vas čuje še, glasovom zemskim gluh.

Kot svetli plamen sveče zatrepeče,
ko vaše sile živi dih spozna,
ki ga ponese v pesmi bele sreče
iz ječe do viharnega neba.

Pomlad v tolminskih gorah

LJUBKA ŠORLI

*Po sivih skalah drobno vresje rdi,
V pomladni plašč se strmi breg ogrinja;
neslišna v mehkem mahu je stopinja,
Na Rdečem robu zadnji sneg kopni.*

*Po sivih skalah drobno vresje rdi,
Buči v globeli pod meno Tolminka —
v resnobi svoji kot planinka,
ki dušo kras gora ji bogati.*

*Po sivih skalah drobno vresje rdi,
Pogled se ustavlja mi ob skriti jami —
kaj, če ob njej se modri Dante vzdrami?
V prepad zamolklo kamen se vali.*

Kulturne poti Sveta Evrope- projekt Routes4U

ZVKDS je sodeloval pri oblikovanju poti - Železnodobna donavska pot (Iron Age Danube Route), ki povezuje nekatera najpomembnejša železnodobna najdišča.

https://www.zvkds.si/sites/www.zvkds.si/files/u592/ie_danube_raziskujmo_zelezno_dobo.pdf

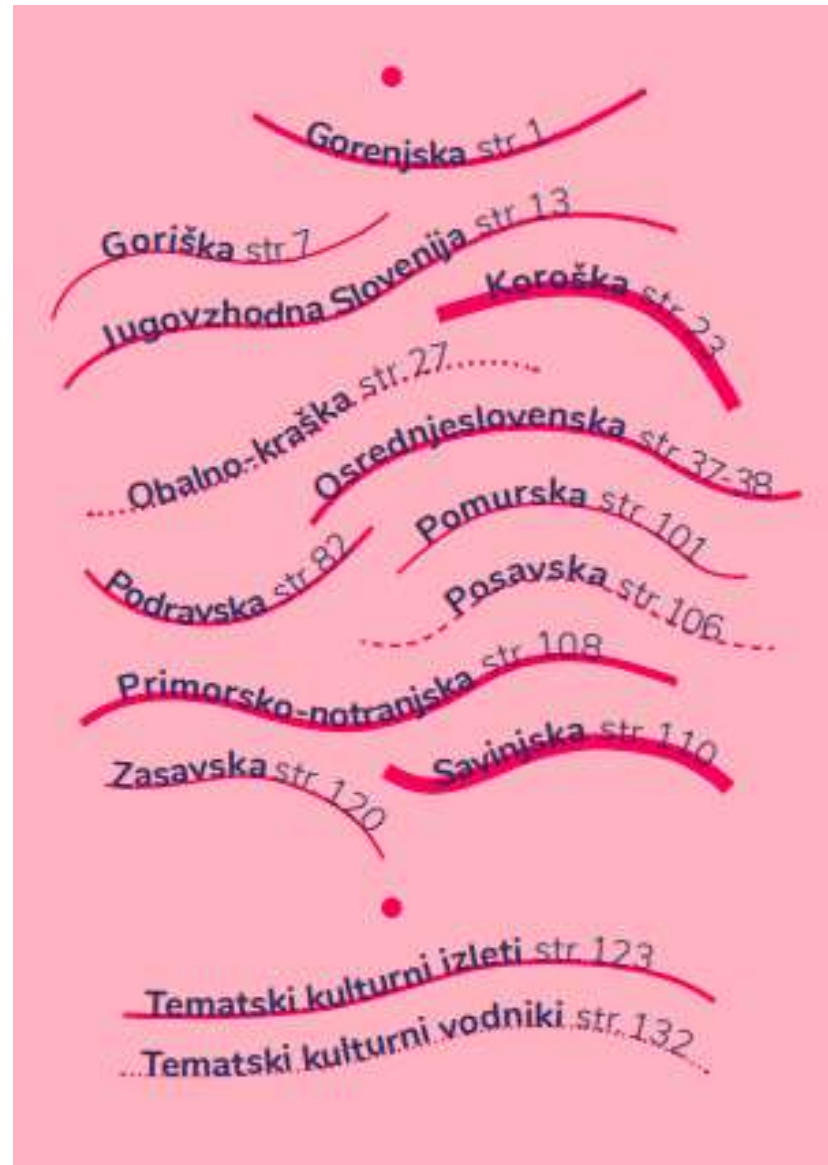
https://www.zvkds.si/sites/www.zvkds.si/files/knjizica_iad_02_ustvarjajmo_zelezno_dobo.pdf

https://www.zvkds.si/sites/www.zvkds.si/files/knjizica_iad_03_okusimo_zelezno_dobo.pdf

Projekt »Monumentalizirane krajine starejše železne dobe v porečju Donave« s skrajšanim naslovom Iron-Age-Danube je del evropskega transnacionalnega programa Podonavje (DTP). Osredotoča se na monumentalne arheološke krajine starejše železne dobe, za katere so značilni utrjene višinske naselbine in obsežna gomilna grobišča iz časa med okvirno 9. in 4. stoletjem pr. n. š. (halštatsko obdobje).

Kam me nese? Prav me nese.

POT KULTURNE DEDIŠČINE ŽIROVNICA

006

REGIJA
Gorenjska

KRAJ
Žirovnica

IZHODIŠČE
različne lokacije
v okolici Žirovnice

TRAJANJE
2 uri in pol, za ogled
vseh znamenitost
4-5 ur

NAČIN IZVEDBE
pešpot, vodeni
ali samostojni
sprehod z napotki

CILJNE SKUPINE
V, OŠ, SŠ, strokovni
delavci, družine

CENA plačljivo

OPIS POTE Pot kulturne dediščine Žirovnica povezuje kulturno-zgodovinske spomenike v vaseh pod Stolom: Prešernovo rojstno hišo v Vrbi, rojstno hišo Matije Čopa v Žirovnici, spominski čebelnjak Antona Janše na Breznici ter rojstni hiši pisateljev Frana Saleškega Finžgarja v Doslovčah in Janeza Jalna na Rodinah. Je ena najstarejših tematskih poti v Sloveniji in ima edinstven pomen v slovenskem kulturnem prostoru. Nove usmerjevalne table so nameščene tako, da pot lahko začnete na poljubnem mestu. **KULTURNE ZNAMENITOSTI** Prešernova rojstna hiša, Čopova rojstna hiša, Janšev čebelnjak, Finžgarjeva rojstna hiša, Jalnova rojstna hiša, vaška lipa in Prešernov spomenik v Vrbi **DIDAKTIČNO ALI DRUGO GRADIVO** didaktični Vodnik za potepanje po Poti kulturne dediščine Žirovnica **PODROČJA KULTURE** arhitektura, prostor in oblikovanje, bralna kultura, kulturna dediščina

FESTIVAL SPREHODOV

Poziv za prijavo tematskih sprehodov

VABIMO VAS, DA PRIJAVITE SVOJ
TEMATSKI SPREHOD NA LETOŠNJI
7. FESTIVAL SPREHODOV.
TA BO POTEKAL MED 22. IN 30.
MARCEM 2024.
PRIJAVE SO MOŽNE DO 25.
FEBRUARJA, NA
INFO@RAJZEFIBER.SI

ZA PRIJAVO POTREBUJEMO

- Naslov sprehoda
- Kratek opis sprehoda (do 800 znakov s presledki)
- Fotografijo, ki po vašem mnenju najbolje predstavi sprehod (fotografija naj bo v ležečem formatu z resolucijo vsaj 72 dpi.)
- Okvirni termin, v katerem bi radi izvedli vaš tematski sprehod
- Vaše kontaktne podatke (ime in priimek, elektronski naslov in telefonsko številko)

PODROBNEJŠE INFORMACIJE
[HTTPS://BIT.LY/NATGANE](https://bit.ly/natgane)

Festival sprehodov Mladi festival sprehodov

Foto: Rajzefiber

Pregledovalnik kulturne dediščine

<https://geohub.gov.si/ghapp/iskd>

REPUBLICA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

eDediščina

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA REGIONALNI RAZVOJ

INFORMACIJSKI SISTEM KULTURNE DEDIŠČINE
JAVNO DOSTOPNO MESTO

Registar nepremične kulturne dediščine (eRNPD)
Registar nepremične kulturne dediščine je jedrasta uradna zbirka podatkov o nepremični kulturni dediščini v Republiki Sloveniji.

Pravni režimi varstva kulturne dediščine (eVRD)
V sistemu eVRD so zbrani podatki o pravnih režimih, ki jih je treba upoštevati pri pripravi planov in posegih v območja kulturne dediščine.

Registar nesnovne kulturne dediščine (eRNSD)
Registar nesnovne kulturne dediščine je osnovna uradna zbirka podatkov o nesnovni kulturni dediščini v Republiki Sloveniji.

Geografski informacijski sistem kulturne dediščine (GieKD)
Skupni prostor za pregledovanje podatkov o kulturni dediščini.

Evidenca arheoloških raziskav (eArheologija)
Večbujna podatke o izvedenih arheoloških raziskavih v Republiki Sloveniji.

Več o kulturni dediščini
<https://www.gov.si/podrocja/kultura/kulturna-dediscina/>

- nepremična dediščina (eRNPD)
- nesnovna dediščina (eRNSD)
- pregledovanje na zemljevidu
- naprednejši iskalnik; bolj kompleksne poizvedbe
- možen izvoz podatkov
- iskanje dediščine v bližini lokacije
- historične kartografske podlage
- dediščina v prostoru in času
- Lidar posnetki
- povezava na <http://eid.si> (dokumenti)

Pregledovalnik kulturne dediščine

<https://geohub.gov.si/ghapp/iskd>

REPUBLICA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

eDediščina

SEZNAM ENOT (34)

1. Dornava - Park dvorca Dornava (1-07874)

2. Slovenski štirinajst - Park gradu v Slovenski Štirinajst (1-07991)

3. Spodnji Števan - Park gradu Vrhul (1-07064)

4. Gorjše Radgona - Vrta družine Kovač (1-07907)

5. Maribor - Mestni park (1-07913)

6. Ptuj - Park gradu Tavčiče (1-07938)

7. Ptuj - Noveletni skopci (1-09273)

8. Ptuj - Lipov skopci (1-09274)

9. Ptuj - Noveletni skopci gradu Harnopel (1-09275)

10. Ruma na Kozličem - Park ob gradu (1-10293)

11. Maribor - Magistralni park (1-13001)

12. Maribor - Križanec v okolici okoli Viktorije vasi (1-13421)

13. Maribor - Park na Maklovcem tugu (1-13422)

14. Maribor - Park na Slovčkovem tugu (1-13423)

15. Bebeci - Zbirniški park (1-14004)

16. Bebeci - Zbirniški park (1-14005)

17. Bebeci - Zbirniški park (1-14006)

18. Bebeci - Zbirniški park (1-14007)

19. Bebeci - Zbirniški park (1-14008)

20. Bebeci - Zbirniški park (1-14009)

21. Bebeci - Zbirniški park (1-14010)

22. Bebeci - Zbirniški park (1-14011)

23. Bebeci - Zbirniški park (1-14012)

24. Bebeci - Zbirniški park (1-14013)

25. Bebeci - Zbirniški park (1-14014)

26. Bebeci - Zbirniški park (1-14015)

27. Bebeci - Zbirniški park (1-14016)

28. Bebeci - Zbirniški park (1-14017)

29. Bebeci - Zbirniški park (1-14018)

30. Bebeci - Zbirniški park (1-14019)

31. Bebeci - Zbirniški park (1-14020)

32. Bebeci - Zbirniški park (1-14021)

33. Bebeci - Zbirniški park (1-14022)

34. Bebeci - Zbirniški park (1-14023)

19.07.2024 10:00:00

Prejeto v enoti

Prejeto v razpisovih

Prejeto v GradK

Srednje Slovenije, 2001.
Fotografija OE Maribor

Dornava - Park dvorca Dornava

EID: 1-07874

Slovenski inštitut za dediščino

KLASIFIKACIJA DEDIŠČINE

Zvrst:
park in vrtovi
Podzvrst:

Tip:
vrtovsko-krajska dediščina
Strokovna področja:
krajinska arhitektura, umetnostna zgodovina

Obseg:
območje

Priloge OE:
ZVKD OE Maribor

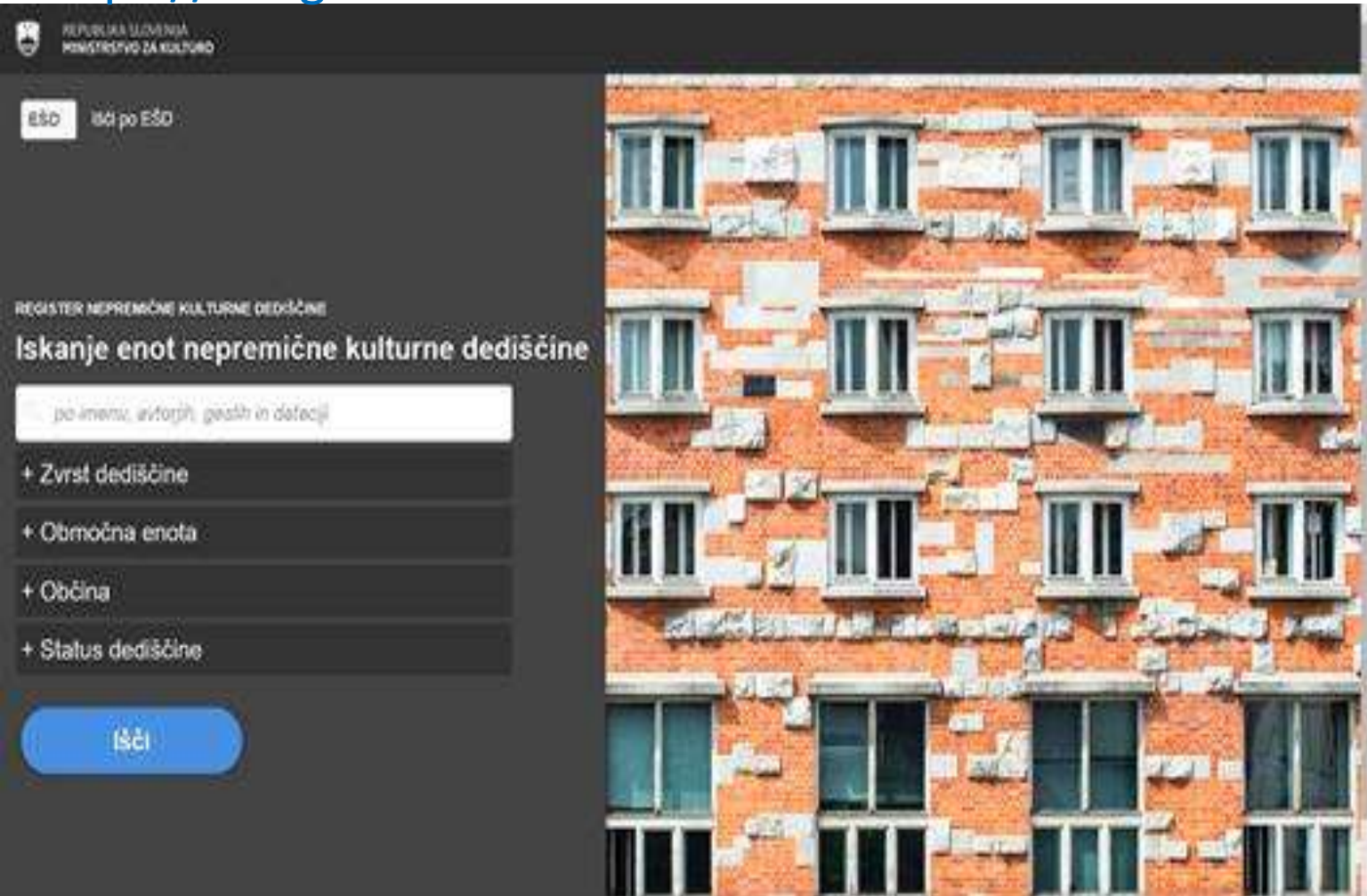
OPIS ENOTE

Tipološka gradnja:
park, vrt, parkovna plastika, drevesred
Krajski opisi:
Največja slovenska baročna parkovna parcelna iz 18. stoletja, opredeljena s (skraj) dvojkometrsko oplotino, ki se začne s drevesredu pred dvorcem Dornava in se konča ob reki Pesnici z pramenjem sv. Janeza Nepomuka.
Dolgi opisi:

- nepremična dediščina (eRNPD)
- nesnovna dediščina (eRNSD)
- pregledovanje na zemljevidu
- naprednejši iskalnik; bolj kompleksne poizvedbe
- možen izvoz podatkov
- iskanje dediščine v bližini lokacije
- historične kartografske podlage
- dediščina v prostoru in času
- Lidar posnetki
- povezava na <http://eid.si> (dokumenti)

Pregledovalnik registra nepremične kulturne dediščine po enotni identifikaciji dediščine (EID)

<https://eid.gov.si>

- nepremična dediščina
- pregledovanje opisnih podatkov registra
- izdelovanje seznamov
- enostaven iskalnik; splošno iskanje in omejene poizvedbe po nekaj poljih
- povezava z digitalnimi dokumenti
 - (34.793 fotografij, zapiskov in načrtov iz zbirk INDOK)
- prikaz dediščine na Google zemljevidu
- dostop do večjezičnih izbranih
 - podatkov registra (angleški, italijanski, madžarski)

Predstavitev registra s kratkimi predstavitvenimi filmčki za lažjo uporabo

<https://youtu.be/OKrsWlyd5yM>

<https://youtu.be/W30YjWXO4E>

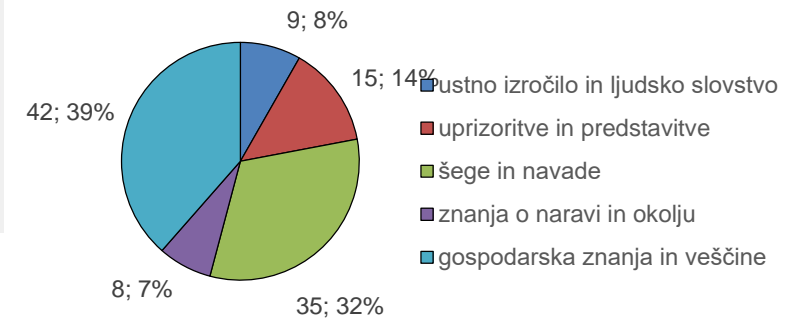
<https://youtu.be/3vWznNi0M4o>

Pregledovalnik kulturne dediščine

<https://geohub.gov.si/ghapp/iskd>

The screenshot shows the 'eDediščina' portal interface. On the left, there is a list of 109 intangible heritage elements (SEZNAM ENOT (109)). The right side displays detailed information for two specific elements: 'Hruški skoromati, Kulturno društvo Hrušica' and 'Ritanski skoromati'. Each entry includes a map, a photo, and descriptive text.

- nepremična dediščina (eRNPD)
- nesnovna dediščina (eRNSD)
- pregledovanje na zemljevidu
- naprednejši iskalnik; bolj kompleksne poizvedbe
- možen izvoz podatkov
- dediščina v prostoru in

Po zadnjih podatkih (17. 1. 2023) je vanj vpisanih **115 enot in 353 nosilcev** nesnovne kulturne dediščine.

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

<https://www.zvkds.si/sl>

<https://www.zvkds.si/sl/gradiva>

Museums.SI predstavlja slovenske muzeje, galerije in dogajanje v njih.

<http://museums.si/sl-si/>

Knjižnica nudi več. Digitalna knjižnica Slovenije

<https://www.dlib.si/>

Europeana je [evropska digitalna knjižnica](https://www.europeana.eu/portal/sl)

z digitaliziranimi slikami, besedili ter zvočnimi in [video](#) posnetki.

www.europeana.eu/portal/sl

Regijski portal Kamra www.kamra.si

Slovenski arhivi, virtualna arhivska čitalnica

<https://vac.sjas.gov.si/vac>

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

ZVKDS NAŠE DELO NASVETI ZA LASTNIKE PROJEKTI NOVICE E-KNJIŽNICA BLOG KONTAKT

Varstvo kulturne dediščine

Sodobno varstvo dediščine presega zaščito posameznih stavb in predmetov. Z upoštevanjem prostorskih celot in vrednot kulturnega okolja povezuje znanja temeljnih strok (arheologije, arhitekture, etnologije, krajinske arhitekture, zgodovine, tehnike zgodovine, umetnostne zgodovine, urbanistične zgodovine in zgodovine) v specialna znanja in teoretske pristope v konservatorstvu, restavratorstvu in preventivni arheologiji.

PREBERI VEČ

Po steklarski poti (4)

Učna pot

Dvorec Strmol Rogatec
Pot k ribniku 3, 3252 Rogatec

Razglednica poti PD Polje

Predmet

Gornjesavski muzej Jesenice
Cesta Franceta Prešerna 45, 4270 Jesenice

Gledališki sprehod po poti kapucinske procesije, javno vodstvo

Prireditev

Slovenski gledališki inštitut
Mestni trg 17, 1000 Ljubljana

Gledališki sprehod po poti kapucinske procesije, javno vodstvo

Voden ogled

Kulturne poti, tematske poti, učne poti,...

http://www.zgs.si/delovna_podrocja/delo_z_javnostmi/gozdne_ucne_poti_zgs/index.html

<https://mapzs.pzs.si/search/trails?trailTypes=10>

<https://kamzmulcem.si/24-ucno-dozivljajskih-poti-po-posameznih-regijah-v-sloveniji/>

<https://www.slovenia.info/sl/zgodbe/top-slovenske-tematske-poti>

<https://www.slovenia.info/sl/zgodbe/naj-tematske-pohodniske-poti-za-druzine>

<https://www.naravniparkislovenije.si/slo/zanimivosti/tematske-poti>

<https://slovenia-outdoor.com/naj-tematske-poti/>

<https://turisticna-zveza.si/po-sloveniji-kategorija/tematske-poti>

<https://www.gov.si teme/za-ljubitelje-narave/>

ČASOVNICA	DEJAVNOST
januar februar marec	Regionalno srečanje DEKD in TKD, udeležba Kulturni bazar, 20. marec 2024 Razmišljanje – povezovanje - akcija
marec–april	Predstavitev projekta učiteljskemu zboru in učencem na razredni uri ter vabilo učencem/učiteljem k sodelovanju Sestava ekipe (sodelavci, zunanji sodelavci,..) Razdelitev nalog Načrtovanje dejavnosti in zaključne prireditve (osnutek)
april -maj	E-prijava dogodka (objava v programski knjižici) Podrobno načrtovanje dejavnosti
junij september	Načrtovanje dejavnosti v LDN (kulturni dan/ tehniški dan/dan-teden dejavnosti) po VIO in po lokacijah Priprava in pošiljanje vabila sponzorjem šole, lokalni skupnosti, staršem, zainteresirani publiki in medijem
28. september – 10. oktober	Izvedba dogodka (tematska delavnica, pohod, ogled, razstava, dramatizacija,..) Osrednja prireditev (prvi roditeljski sestanek ali govorilne ure za starše)
oktober november	Vrednotenje – izpolnjevanje e-vprašalnika Zaključna prireditev DEKD in TKD - skupno vrednotenje

Zavod za varstvo
kulturne dediščine Slovenije

DEDIŠČINA KULTURNIH POTI, MREŽENJA IN POVEZAV

34. DNEVI EVROPSKE
KULTURNE DEDIŠČINE IN
12. TEDEN KULTURNE
DEDIŠČINE

28. 9.-12. 10. 2024

HVALA!

milena.antonic@zvkd.si

Jaz pa pojdem ...

Tomaž Majcen
STIK, Muzej Laško

POT

- ozek pas zemljišča, pripravljen za hojo ali vožnjo
- gibanje, premikanje iz enega kraja v drugega ali od enega mesta, točke do drugega
- način, sredstvo za dosego česa

KULTURA

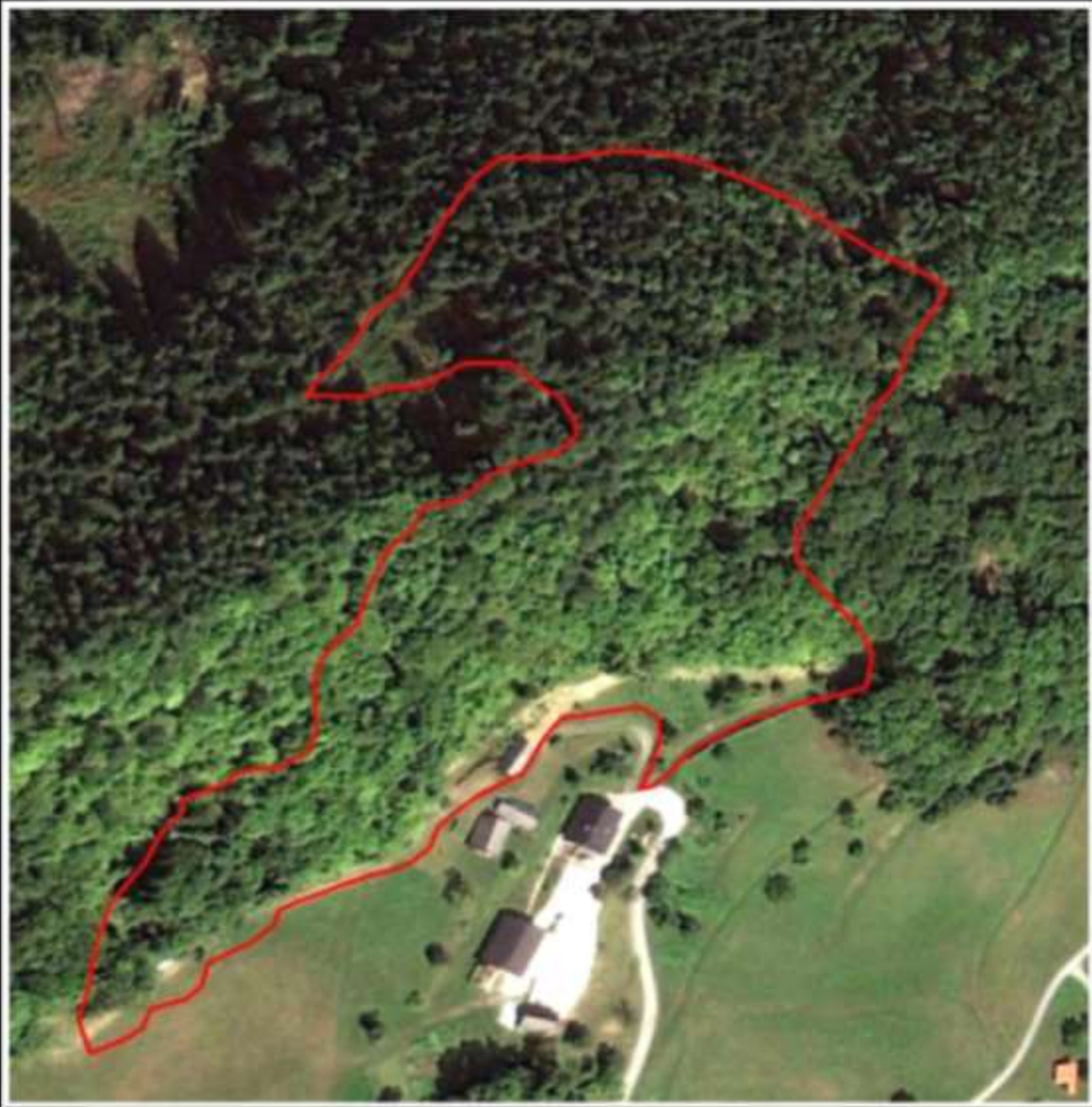
- skupek dosežkov, vrednot človeške družbe kot rezultat človekovega delovanja, ustvarjanja
- dejavnost, ki obsega področje človekovega umskega, zlasti umetniškega delovanja, ustvarjanja
- lastnost človeka glede na obvladanje, uporabljanje splošno veljavnih načel, norm, pravil pri vedenju, ravnanju

PERKMANDELJC

- naravne vrednote in njihova povezanost s kulturno dediščino
- analizirati znane podatke o rudarski dejavnosti v Padežu
- izmeriti rudniške rove in analizirati kamninsko zgradbo
- pridobiti podatke o današnjem stanju rudnika
- zaščititi kraške oblike v rudniku pred uničenjem

- izvajanje naravoslovnih in tehniških dni za učence osnovnih šol v okviru učnega programa
- razvoj naravoslovnega parka z interpretacijskim centrom
- vključitev dejavnosti v celostno turistično ponudbo območja

PRAVLJICNI SVET OBMOČJA LAS

GOZDNA UČNA POT PERKMANDELJC

| **C2**

LEGENDA

- Izhodišče poti
- Smar boje
- Vhod v ruševine
- Počivališče
- Dolžina poti: 1 km
- Čas hoje: 15 min
- Težavnost: nezabavna pot
- Višinska razlika: 60 m
- Marširna razdalja:

Svetovzvodno od Laškega, v vaskovih pokrajini Posavskega hribovja, je vasica Padež. Do nje iz Laškega pripelje zanimiva cesta, ki se najprej vije ob potoku Laburnova, nato pa se sline v vodo dolino potoka Relca. Idealno izhodišče za potajkovanje ali kolezarjenje po čudoviti okolici preko Svetine in Čeljske koč vse do Celja ali Št. Krištofje, hartesene po senzarjih z gradom potajčenih skokih hribov, sodijo mirno in idilično zavetje in postrežbo z zanimivostmi in posebnostmi, ki jih lahko doživite le tu. Med prijavnimi, delavnimi domaćini se vedno klatjo tudi legende o Perkmandelju.

Ime Perkmandelj izvira iz nemške besede Berggeistel, s katero so nemški tujalji poimenovali malega vtačiča, ki se je skril v njihovih tovih. Koži knapi so besedo vneli za svojo in jo malek predtupačič, tako je žrtatek dobil ime Bergmandelj, odtuda Perkmandelj. Nekateri tujalji so pravi, da je žoben, saj naj bi jim kradel matico, tudi val olje za svetilke in jim skoval ter uničevali orodje za delo v jami. Drugi pa so trdili, da so Perkmandelji dobri škrtarji, ki hudače opozarjajo na nevarnost. Menda se je večkrat zgodilo, da so v pletelu jame, kjer se je zgodila nesreča, mako pred temi vodni škrtarji, ki je temelj v tujalji in jih odganjal ali celo vlekli stnan od nevarnosti. Naj bo žoben ali prijazen, Perkmandelj je škrtatek, ki je zanesoval tujalsko življenje in varade.

REZULTATI

- obiskovalci spoznavajo naravne vrednote in njihovo povezanost s kulturno dediščino
- večja odgovornost in bolj spoštljiv odnos do dediščine (naravne in kulturne).
- nov turistični produkt, ki povezuje znamenitosti in posebnosti naravnih vrednot (geološka zgradba, gozd) in kulturne dediščine (rudnik)
- povečana prepoznavnost turistične in izobraževalne ponudbe v širšem prostoru

PO NEKDANJIH TRŠKIH MEJAH

Izhodišče poti: Laško, Aškerčev trg - pred Muzejem Laško, GPS: 46.155637, 15.235651

Potek poti: Laško, Tovsto, Ojstro, Gabrno, Trojno, Lahomšek, Marija Gradec, Laško

Vrsta poti: tematsko-turistična pohodna pot

Čas hoje: 3–4 ure

Dolžina: 11,3 km

Zahtevnost: srednje zahtevna

Najnižja točka poti: 217 m

Najvišja točka poti: 540 m

Zanimivosti na in ob poti:

1 | TIC Laško (Turistično-informacijski center Laško)

2 | Triki Špital (zdaj Hotel Savinja)

3 | Weichselbergerjev dvorec (zdaj Knjižnica Laško)

4 | Grad Tabor

5 | Razgledišči Blaževa skala in Divji fovez

6 | Dvorec Gradec (zdaj Gostilne Čater)

7 | Cerkev Matere Božje

8 | Graščina Lilijskih (zdaj Občina Laško)

POT TREH CERKVA

Izhodišče poti: **Laško, nasproti hotela Zdravilišče Laško, nad železniškim podhodom, GPS: 46.159524, 15.230959**

Potek poti: **Laško, Šmihel, Kuretno, Strmca, Laško**

Vrsta poti: **tematsko-turistična pohodna pot**

Čas hoje: **2–3 ure**

Dolžina: **6,6 km** (8 km, če pot podaljšate do spominskega obeležja v Kuretnem, kjer je 1. aprila 1945 strmoglavilo, sesteljeno lovsko letalo Mustang P-51, ki ga je pilotiral avstralski pilot Barnaby D. Davies.)

Zahtevnost: **srednje zahtevna**

Najnižja točka poti: **223 m**

Najvišja točka poti: **440 m**

Zanimivosti na in ob poti:

1 | Cerkev sv. Mihaela

2 | Kamniti križ

3 | Cerkev sv. Katarine

7 | Kamnitno stebno znamenje - Šmihel nad Laškim

4 | Spominsko obeležje v Kuretnem

5 | Cerkev sv. Krištofa

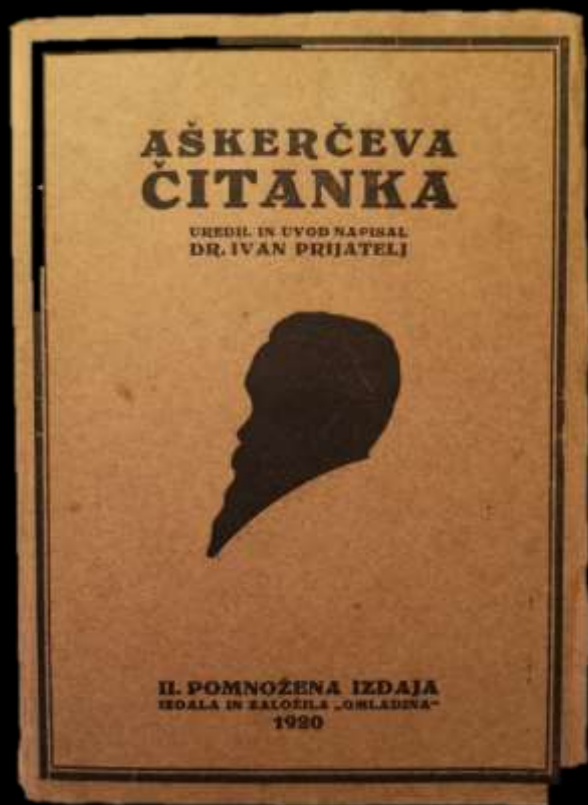

6 | Perdihova bukev

AŠKERČEVA POT

Izhodišča poti: **Zidani Most** - izhodiščna tabla poti 400 m od železniške postaje, GPS: 46.087968, 15.166227
ali **Rimske Toplice** - pri TIC Rimske Toplice, GPS: 46.120925, 15.202870

Potek poti: **Zidani Most, Širje, Brezno, Veliko Širje, Straže, Lukovica, Senožete, Rimske Toplice** (ali obratno)

Vrsta poti: **tematsko-turistična pohodna pot**

Čas hoje: **2–3 ure**

Dolžina: **9,3 km (v eno stran)**

Zahtevnost: **srednje zahtevna**

Najnižja točka poti: **216 m**

Najvišja točka poti: **537 m**

1 | Rimske terme

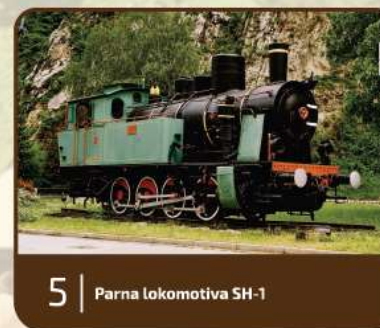
2 | Sekvoje v parku Rimskih term

3 | Aškerčeva domačija na Senožetih

4 | Cerkev Brezmadežnega spočetja device Marije

5 | Parna lokomotiva SH-1

6 | Aškerčevo obeležje na Globokem pri Rimskih Toplicah

ORIONOVA POT

Orionova pot je speljana po sledih starodavnih kultur skozi kraje in predele, za katere pater dr. Karel Gržan v knjigi »V znamenju Oriona« sklepa, da je bilo tam megalitsko svetišče, »središče sveta« v trikotju med Savinjo, Savo in Sotlo.

Izhodišče poti: **Jurklošter - Kartuzija Jurklošter, GPS: 46.094739, 15.345066**

Potek poti: **Jurklošter, Mrzlo Polje, Pojerje, Blatni vrh, Puršnica, Marof, Mrzlo Polje, Jurklošter**

Vrsta poti: **zgodovinsko-naravoslovna pohodna pot**

Čas hoje: **3-4 ure**

Dolžina: **10,7 km**

Zahtevnost: **srednje zahtevna**

Najnižja točka poti: **366 m**

Najvišja točka poti: **594 m**

Zanimivosti na in ob poti:

1

»Današnji« samostanski kompleks, ki ga sestavljajo ostanki dvorca, cerkev sv. Mavricija, samostanska pristava, del obzidja med cerkvijo in pokopališčem, obrambni stolp ter kamniti most čez Gračnico

2

Gračniški slap

3

Obnovljen Šmidov mlin

4

Območje treh gričev

5

Počerenški slap

6

Ribniki na Marofu - Ribiški dom

7

TIT Jurklošter

ANZEKOVA POT IZ LAŠKEGA NA SVETINO

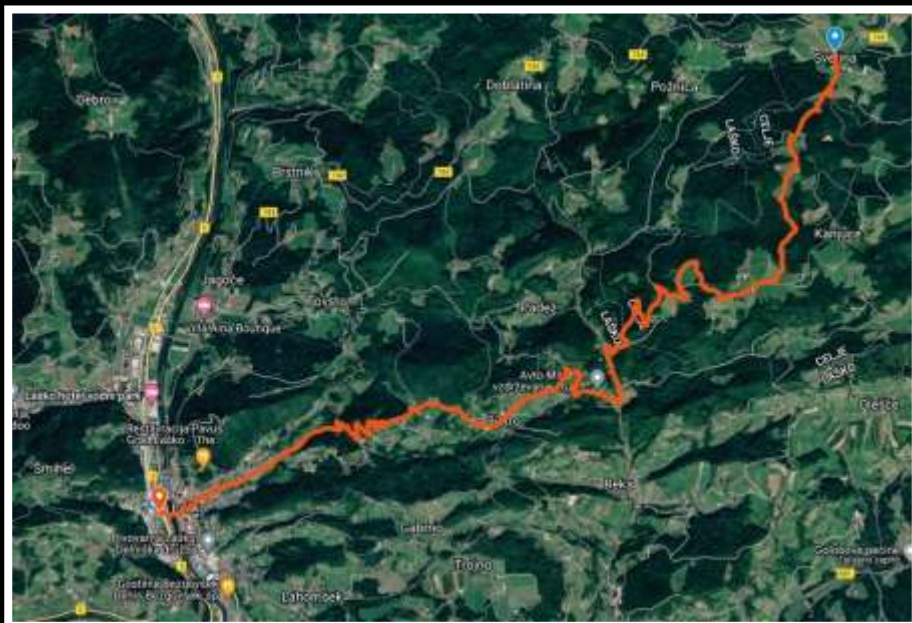
Izhodišče poti: **Laško, Kulturni center Laško, Trg svobode 6, GPS: 46.154613, 15.233335**

Potek poti: **Laško, Ojstro, Padež, Olešče, Kanjuce, Veliki vrh (Anzekova rojstna hiša), Svetina.**

Čas hoje: **4 ure**

Dolžina: **11,6 km (v eno stran)**

Zahtevnost: **srednje zahtevna** (najnižja točka poti: **216 m**, najvišja točka poti: **700 m**)

PO POTEH UMETNOSTI IN UMETNE OBRTI

Ustvarjajmo

po poteh umetnosti in umetne obrti

Blank lined writing area with 10 horizontal lines. On the right side, there are three small images showing hands working with clay or pottery.

ALMIN LITERARNI POHOD

- Almin rojstni dan (12. oktober)
- Literarna ekskurzija
- Pripovedovanje in branje na prostem

Šmartno ob Paki in okoliške vasi POT KULTURNE IN NARAVNE DEDIŠČINE

Prevorje NA POTI Z GUZAJEM

Ponikva POT TREH ZNAMENITIH PONKOVŠKIH MOŽ

Dobrina, Žamerk in Žusem DOŽIVLJAJSKA GRAJSKA UČNA POT ŽUSEM

Slovenske Konjice PO MINATTIJEVIH STOPINJAH

Ravnah na Koroškem MALGAJEVA POT

Kotlje VORANČEVA POT

Celje PELIKANOVA POT

...

FRAU KOMES

Jaz pa pojdem ...

Tomaž Majcen
STIK, Muzej Laško

tomaz@stik-lasko.si

